

Un exemplar
1
leu.

Un exemplar
1
leu.

ROMÂNIA

REDACȚIA:
DEVA, Strada Nicolae Iorga Nr. 3.
ADMINISTRAȚIA:
Librăria HIRSCH, Palatul ORIENT.

ZIAR NAȚIONAL POLITIC
Director: LAURENȚIU CUREA.
TELEFON: Nr. 66.

Apare: Duminecă.
Abonamentul:
Pe an — 40 Lei. Pe 1 lună — 3.50 Lei.

Haos politic.

Toți câți au urmărit frământările politice din țara noastră, cu câteva săptămâni în urmă, s'au încrestat pe bucuria minții evenimentele pricinuite de extrase din luptele politice date de bărbați de stat ai vremurilor, pe baza unor principii de cinstită conștiință a țării.

Astăzi, dacă se compară trecutul cu prezentul, dacă citim răboagele trecutului și scoatem momentul cel mai rău, cel mai încurcat, situația cea mai grea și neînțeleasă și vom pune în față cu ce este — cu ce se trăiește în viața noastră politică, vom auzi într'un glas — dar cu durerea și înțelegerea, că nici pe departe nu se asemănă, nu se aseamănă și nu se compară de haotismul nebun al situațiilor politice de acum.

Dacă printr'o minune ar fi, să înțelegem marii bărbați ai neamului din trecut, istoric și ar face o concluzie din nou în loca-

ții sfinte și vecinice, după ce ne adresăm următoarele cuvinte: Binecuvintează Doamne pe Rege, țara și poporul cari prin vitejie, curaj și suferințe au întruchipat România Mare visul de aur al neamului românesc din tot noianul veacurilor, iar politicianilor de azi cari prin metode diplomatice, prin intrigi și intrigări, prin laude deșarte, prin forțarea din băncile lor, prin încurcături drăcești, courpții, amenințări, înșelătorii și tot felul de

meschinării . . . . . unii au venit, iar alții vor să vină la putere, de dragul mării . . . și nu al poporului . . . „Bate-i Doamne cu băta cerească.“

Bietul Rege, chiamă zilnic la palat bărbați din diferite partide spre a se consfătuși, ce-i de făcut în haosul acesta nemaipomenit, ce-i de făcut spre a se readuce liniștea, ordinea și legalitatea în țară, ce-i de făcut pentru biserică, școală, armată, administrație, finanțe și economia națională? Ce-i de făcut? Ce-i de făcut? când o țară ca a noastră așa de bogată. În străinătate n'are nici un credit și „leul“ e pe pragul morții? Ce-i de făcut împotriva dansului de milioane din buzunarele câtorva îmbogății din războiu? Ce-i de făcut și ce trebuie pus în locul sărăciei care s'a încuibat și a scos pui, în casa țaranului, muncitorului, dar mai ales a funcționarului. Ce-i de făcut? Ce-i de făcut? Ce-i chemați să faceți în această țară de prin case unde se trag storiile? Ce-i de făcut? Ce-i de făcut?

Eri, aveam la cârmă un guvern cu majorități și opoziție, azi avem altul numai cu opoziție, care vânează în dreapta și în stânga după depu-

tații și senatorii diferitelor partide. Treburile țării zac baltă, nimeni n'are timp să se gândească la ele, căci politicianii și conducătorii zilei sunt preocupați de dimineață și până seara și de seara până dimineața. cu diferite combinațiuni, arangamente, promisiuni — numai și numai să poată rămâne încă 2—3 zile la putere: 17 Ianuarie, se apropie și din ce se apropie mai iute, tot mai tare bat inimile Unora . . . de frica morții . . . politice . . . a căderii. Prin ministere, prin cafenele, pe ulițe . . . discuții aprinse certuri, nemulțumiri, invidii, haos . . . în timp ce țara geme — leul scade, trenurile se răstoarnă, funcționarii au ajuns cerșitorii în haine negre . . . iar țaranul la sapă . . . de lemn . . .

17 Ianuarie se apropie . . . vine.. vine, . . . bate la ușe . . . Se va deschide oare parlamentul? sau se va dizolva pentru a se face noi alegeri? Când va fi ordine? Când vom intra în legalitate? Când se va îndrepta țara de care o legală viață economică și politică poate răspunde din cauza haosului politic muncă ca o pelagră peste frumosul chip de zină al Mării fecioare „România.“

Fecioara geme și plânge cu lacrimi amare . . . cu lacrimi de sânge, nimenia n'o vede . . . nimenia n'o aude. Haine nu mai are, și desculță umblă prin gerul de iarnă, . . . toți au jefuit-o, odoarele scumpe și neprețuite sunt prin țări streine . . .

Doamne fă Tu vre-o minune, vindecă Fecioara, scoate-o din durere, alină-i amarul și plânsul de jale . . . du-o în fericire ca pe lov bătrânul.

Interview

cu fostul ministru Petru Groza.

Reîntorcându-se acasă dela Cluj fostul ministru dr. Petru Groza l-am cerțat cu rugămintea de a-ne comunica situația politică actuală, când se vorbește atât de mult prin ziare despre o pretinsă mare ruptură în sinul parlamentarilor Transilvăneni, membrii ai partidului poporului.

Domnul Groza ne-a primit cu amabilitatea-i cunoscută, dându-ne următoarele informațiuni:

Ce este adevărat din svonul despre desertarea alor 40-50 parlamentari Transilvăneni din partidul poporului, spre a sprijiniguvernul actual?

Atitudinea parlamentarilor Transilvăneni din partidul poporului față de guvernul Take Ionescu este aceeași cu atitudinea întregului partid al poporului, care este bine cunoscută. Partidul poporului nu va sprijini guvernul lui Take Ionescu, dupăcum aceasta mișcă și din

resp. concursul Transilvănenilor cari fac parte din acest comitet.

Nimic nou nu a intervenit pentru ca pedeparte partidul poporului să-și schimbe atitudinea, iar pedeaalta parte ca noi Transilvănenii cari facem parte din acest partid, să renunțăm la solidaritatea ce am declarat și la București după căderea guvernului Averescu.

Toate combinațiile unei părți a presei române și maghiare, cari semnaleză o descompunere a partidului poporului, sau eșirea unui grup de 40—50 ardeleni în frunte cu dl. Mihali ori Suci

Capra Kemalului.

Reminiscențe.

Încă în învâlmășala războiului mondial. Persoanele streine internate de românii și duse înainte de învasia inamică din Moldova, se reîntorc, în urma armisticiului dintre noi și inamic. Intre alții unul musulman dela geamia din Constantinopol, pe care cunoscându-l, l'am întâlnit: „Ei prea Sfinte, cum ați duso în Moldova timp de un an și jumătate. Mult prea bine, îmi răspunse el. Mă așteptam să vă văd aici, căci în țara C. Romanov și protejați de numele lui, am stat și fără nici o grijă de bubuitul tunului. M'am simțit mai fericit între țarării de pe moșia de la Dobrogea, mult mai simții și de sprijinul și alături al meu musulman din Constantinopol, unde avui nenorocul, să fiu internat acum 6 ani. Și de ce, părinte, zici nenorocul, dacă nu-i cu supărare să înțelegem Kemalul voinic cu barba lui neagră, în contrast cu albeața durbanului turcesc, se îndreptă, parcă'l văd și acum, și zice: „Eu am oțtat adânc, începuse povestea și multă emfază. Eu am primit o

educație mult aleasă, după obiceiul nostru în mănăstiri de călugări din Anatolia, unde există un fel de pensioane interne cu o literatură înaltă în limba arabă. Aveam talent la poezie dar mă ferii a-mi face din asta o carieră, amintindu-mi mereu de un proverb auzit din școli și pe care'l voi cita mai jos. Având și o voce mai aleasă din toți eologii mei, starișul și toți profesorii mei mă povățuiră să mă fac popă. Primii, și după doi ani fusei hirotonisit; iar după un an de practică în mănăstirile din Anatolia fusei trimis la Stamboul în Sfta Sofia. După doi ani de serviciu primesc într'una din zile o epistolă dela starișul mănăstirii unde'mi făcusem studiile în Anatolia și care îmi fusese director. Eată ce'mi scria: Bunul nostru fiu, primim azi din partea prea înaltului nostru consul, Cadry Bey, din țara Valahiei, următoarea scrisoare, pe care și-o alătur și te sfătuim cu toții să nu refuzi, deoarece credem noi că ai fi singurul fiu uns de Alah să îndeplinești așa o faptă bună. Scrisoarea sună ast-fel: „Prea Sfinte, Din mila lui Alah și a mărinimoasei regină a valahilor Elisabeta, cu al cărei ajutor, poporul nostru din Dobrogea rătatit și oropsit

are în fine un loc de refugiu, unde să afle alinarea durerilor prin rugăciune și de unde ridică cântări lui Dzeu: O geamie! În cursul acestei săptămâni înalta regină și mama celor îndurerați ne-a vizitat moscheia și ne-a zis: „Iată, Cadry Bey, colivia e gata, vreu acum să aduceți aici o privighetoare demnă de ea.“ De aceea te rog, prea sfinte părinte, să cauți pe cel mai bun arhieru ce a ieșit din Sftele mănăstiri cu stință de carte, să poată lumina poporul nostru prea molatec și întunecat și cu vocea cea mai frumoasă să placă scumpei noastre regină.

Al Sfinției tale supus serv
Cadry Bey
Consul turc Constancia.

Eu primii în gând, dar sosind acasă femeia mea nu vru să vie în țară străină, având și doi copii; mă căsătorii cu o a doua femeie cu care plecai după câțva timp, și sosii la Constancia. Urmând curând după asta sărbătorile de toamnă stânseii după slujbe și cântări norodul tot, destul de numeros și destul de murdar, alcătuit numai din bragagii, nusiți, hamali, lustragii, pescari etc. și ținui prima mea predică, voind a mă face cunoscut poporului între care trebuia să-

mi duc viața de azi înainte. La primele mele fraze rostite cu vocea puțin cam tremurătoare, toți, toți se uitau ținla în ochii mei, puțin câte puțin începură să plece capul; mai la urmă'l plecară așa mult, că mulți ședeau pe jos ca în timpul rugăciunii. Eu eram în șapte ceruri de bucurie și'mi ziceam: ce popor curcubit și cu ce evlavie ascultă. După ce vorbii vre-un ceas și fumătate și terminai în fine, aducând laude lui Dzeu, se ridică unul din mulțime, slab, ars de soare și cu un aer umilit până la caraghioslăc mă întrebă: Ian ascuită, sfânt părinte. Ai vorbit mult și noi te-am ascultat, că turma trebuie să asculte de păstor; dar nu s'ar putea să ne spui și nouă vezi, ce ai vorbit, ce ai tot spus într'una, într'una și despre-ce? le-ai visat astea sau Alah ți le-a trimis prin graiul profetului Mahomed și cine ți-a sucit limba în gură, de vorbești de-andoa-selea! Eu rămăsei ca trăsnit. Uitându-mă buimăcit în toate părțile, îmi dădui de-a-bea seamă, că noi nu avem o limbă națională literală. Geaba le-am spus așa o cuvântare frumoasă în limba școalei Arabe, că ei n'au înțeles nici nu cuvânt, deoarece nici unul din ei nă știa carte;

60—60. L. Ionas, 56. Daniel 50. Ioan Dolcsig, Anton Daradics, Anton Bartiş. Mihai Maior, 40—40. Blum, Francisc Faretas, Tr: Schuleri 30—30; Alex. Stoica, Iacrb Fomai 25—25; F. A. Dagan, Schumarin, Grinfeld, Schulveis, Malas și Gritscher, Nic. Chinda, Frații Hirsch-Minorits, Vilmos Salamon, Bela Gál, Adolf Hirsch, Samuil Braier, Ioan Doda, M. Comert, Bencir Ollia Kendi, Hohman, E. Serger, Klimstem, Firma Schuleri, I. Gerber, N. N; N, N; 20—20. Salamon, Grün, Miklosne, Dna Dr. Kozma, 14—15 Izidor Braier, M. Gredel, Schenker, Vilmós Laufer, I. Szemenyei, A. Hamburg, S. Masalko, Frații Breier, Diamanstain, B. Maler. Ales :Citron, M. Baum, N. N; 10—10; văd. Maier, Dr. Desi, O. Permuter, Goldsfem, M. Isscruți Mór Fabian, L. Per, N, N; 5—5 Primească marinimoși donatori și pe aceasta cale mulțumirile noastre. — Direcțiunea.

— **Urania.** Sâmbătă în 14 Ianuarie „ANA BOLYN” grandios film „Dorian” în 6 acte, din timpul Henrik al VIII. regele englezilor. În rolul principal cea mai cunoscută și dragălașă artistă HENNY PORTEN. În acest film monumental participă mai mult ca 5000 de persoane. În vedere că rulara filmului durează 2 și 1/2 ore, reprezentația matineu se va începe la ora 4 și 1/2. — **Duminică în 15 Ianuarie** „Capriciile destinului” Film Pathé american! Superbă dramă din viața țiganilor americani în rolul principal cea mai nouă, frumoasă artistă americană NAZIMOVA.

Jurnal de termene,

pentru avocați pe anul 1922. (Sistem Lepage)

Prețul 50 lei.

IN ATENȚIUNEA DOMNILOR INVĂȚĂTORI.

Au apărut carnetul „INDICE ȘCOLAR”,

compus pentru elevii cursului primar de inv. tit. IOAN SÂNTIMBREAN, și se pot comanda cu prețul à 5 Lei, bucata dela LIBRĂRIA HIRSCH, Deva.

La comanda de peste 25 exemplare se acordă 5%^o rabat.

REAPARE

VECHEA REVISTĂ ARDELENEASCĂ
COSINZEANA

Am onoare a aduce la cunoștința domnilor comercianți și ospătari din județ, că am primit încredințarea

Depozitului de vinuri

Minis—Maderat

de a-l reprezenta în Ardeal.

Pot servi cu mustre din diferite vinuri de șoii, în sticle, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri în sticle, să pot căpăta în depozitul meu comision, în orice timp.

Cu toată stima:

Samuil Herczeg, Deva

Strada Avram Iancu Nr. 22.

„Ardeleana” societate comercială pe acțiuni Deva.

Telefon Magaziile 44. 88.

Prăvălia Engros telefon 57.

Oferim și livrăm prompt din magaziile noastre:

Zahăr din fabrica Bod în cuburi, căpățină, cristal și făină.

Eringi în saramură importați din Stettin, 4/500. 5/600.

Farină dela moara Neumann din Arad precum

Farină din moara sistematică din Deva.

Porumb, orz, tarâte.

Tuica de prune, silvoriu și cogneac de mere.

Șpirt rafinat Neumann din Arad.

Petrol, benzină, ulei, brut și alte unsori.

În prăvălia noastră Engros se pot primi în cantitate mare coloniale și alte mărfuri.

Cumpărăm: Drojdii (treve) de vin, comină de prune în orice cantitate, vin și țuică.

Până când nu ne va trece marfa ce avem, cu ocaziunea

târgului de Crăciun

se poate cumpăra în magazinul lui

A. LÖWY,
din Petroșeni.

cu următoarele prețuri ieftine

- 1 m. Flanel cald, în toate colorile . . . 19 L.
- 1 păreche ciorapi pentru dne sau domni 11
- 1 păreche ciorapi pentru copii 8
- 1 păreche mănăși pentru doamne și domni 13
- 1 păreche mănăși pentru copil 11
- 1 bucată cămașă sau pantaloni pentru domni 49
- 1 bucată pieptar de tricou 33
- 1 bucată sveter cald, calitatea primă . . . 99

Afară de acestea având extraordinar multe materiale pentru iarnă, toate acestea le vând cu preț foarte scăzut.

Gumpărătorii din afară capătă rebonificare la speșele de călătorie.

Comande cu posta se vor espedia foarte punctuos, iar pentru marfa necorespunzătoare restituim paralele.

Alexandru Löwy,
mare comerciant
din PETROȘENI.